

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 132

Maribor, ponedeljek 15. junija 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kongres in manifestacija narodnih železničarjev v Mariboru

Strašna nesreča na morju

PARIZ, 15. junija. Sinoči se je ob izlazu Loire v morje zgodila strašna nesreča. Stari mali izletniški parnik »Philbert« ni mogel v viharju več manevrirati in je potonil, z njim pa nad 300 oseb. Na povratku z izleta se je vozilo na ladji 467 oseb. Kr. ... 00 jih je ... stopilo na nekem otoku pred St. Nazairom, ker se niso upali voziti naprej po strašno razburkanih valovih na starem parniku. Ko so valovi začeli udarjati preko palube, so izletniki zbežali iz kabin vsi na levo stran sprednjega dela ladje, ki je vsled tega izgubila ravnotežje, se preokucnila in izginila v vodi. Ladje, ki so takoj prihiteli, so rešile doslej samo 8 oseb še živih in polovile 7 mrličev.

Nova ekspedicija na Grönland

KODANJ, 15. junija. Jutri odpotuje nova danska ekspedicija na vzhodni Grönland, da razišče doslej še neznane dele te z ledom pokrite zemlje. Ekspedicija je pod vodstvom znanega polarnega raziskovalca dr. Lange-Kocha. Člani so še trije nemški znanstveniki.

„Nautilus“ ponesrečil?

LONDON, 15. junija. Danes so se tu razširile vesti, da je Wilkinsova podmornica potonila. Spremljal jo je veleparnik »Mauretania«, na katerega krovu je Wilkinsova žena. Nenadoma je v bližini irske obale podmornica izginila in tudi brezžična zveza z njo je bila pretrgana. Angleške in ameriške ladje so takoj prihiteli na pomoč, vendar doslej ni sledu o podmornici. Zato se boje, da »Nautilus«, ki je v svrhu preizkusa svoje sposobnosti cele ure vozil pod vodo, radi havarije motorja ni mogel več na površino. Nadaljnjih vesti še ni.

Byrd polet v stratosfero.

Že davno pred uspehim poletom Piccarda so sklenili v Zedinjenih državah pripraviti polet z letalom v stratosfero, s katerim mislijo proučiti možnost zračnega poleta v višini 15.000 metrov. Polet ameriških stratosfernih letal se bo vršil pod vodstvom znanega letalca, admiralja Byrda, ki je znan kot eden najboljših svetovnih znanstvenih letalcev. Letala nalašč za ta polet skonstruirana bodo zgradile Fordove tovarne. V vsakem letalu, ki bo hermetično zaprto in dovolj preskrbljeno s kisikom in kalijevimi patronami, bodo leteli po dva pilota, radiotelegrafist in dva učenjaka. Polet se bo vršil morda še letošnje jesen, ali pa prihodnjo pomlad. Na razne prošnje ameriških novinarjev je izjavil admiral Byrd, da zaenkrat še ne more dati podrobnih podatkov o tem poletu. Veruje pa trdno, da bo tekom desetih let ves zračni promet prenešen že v stratosfero, kjer bo mogoče leteti mnogo hitreje in z manjšimi stroški.

Maribor so si izbrali za sedež svojega že XIII. kongresa naši tihi junaki na fronti dela, jugoslovenski narodni železničarji, ki so prihiteli že tekom sobote iz vseh delov naše domovine, da prisostvujejo kongresu, ki ga je tako dobro organizirala vzorna mariborska organizacija narodnih železničarjev.

Spričo številnih gostov je bilo življenje v Mariboru tekom sobote in včeraj zelo živahno ter so mu dajali glavni pečat naši železničarji, ki so si z zanimanjem ogledovali to severno postojanko naše države, v borbi za katero so doprinesli težke žrtve ravno njihovi slovenski tovariši. Po ulicah je bilo opaziti tudi skupine bosanskih železničarjev s tipičnimi fesi in v narodnih nošah. Zastopane pa so bile z močnimi delegacijami tudi vse ostale pokrajine naše države.

Dočim so se člani posvetili ogledovanju Maribora in okolice, pa so se zbrali v soboto popoldne odborniki osrednjega odbora in delegati posameznih organizacij na

zaupno konferenco,

na kateri so proučevali vsa za železničarje pereča vprašanja ter izdelovali osnutek resolucije za kongres. Konferenca se je zavlekla kasno v noč ter je bila zaključena v največjem soglasju in enodušnosti, ki je značilna za delo udruženja jugoslovenskih železničarjev in brodarjev.

Glavni kongresni dan pa je bil včeraj. Vreme je bilo gostom naklonjeno. Okolj 8. ure zjutraj so se že pričeli zbirati pred glavnim kolodvorom bataljoni železničarske vojske, da manifestirajo z

manifestacijsko povorko

po mariborskih ulicah v proslavo svojega dela in za narodno in državno misel. Kljub razmeroma zgodnji uri so se zbrali skoro vsi na kongres došli gosti na obširnem trgu ter se počasi pričeli formirati v slavnostno povorko, po navodilih številnih mariborskih tovarišev-rediteljev, ki so zelo dobro vršili svoj posel ter nemalo pripomogli k uspehu kongresa.

Nekaj minut pred 9. uro se je pričela povorka pomikati izpred glavnega kolodvora po Aleksandrovi cesti in ostalih glavnih ulicah proti Narodnemu domu. Pred sprevedom je brnelo nizko leteče letalo g. Moravca z dvema ponosnima jugoslovenskima zastavama. Povorko je otvorila godba »Drave«, za njo je stopal praporščak s krasno zastavo narodnih železničarjev v spremstvu častne straže, za praporom je korakalo vodstvo organizacije na čelu s poslevoječim predsednikom g. Lazo Djordjevičem, šefom prometnega oddelka generalne direktorje državnih železnic. Za voditelji pa se je razvrstila mogočna armada delegatov in gostov, ves čas pozdravljena od občinstva in navdušeno vsklikajoča Jugoslaviji, kralju in jugoslovanskemu Mariboru. Rame ob rami so stopali stari preizkušeni borci, ki so stali v vrstah organizacije v njenih najburnejših časih in ki so morali često zaradi svojega nacionalnega prepričanja prenesti najtežje šikanje. Z njimi pa tudi mladina, ki se vedno bolj oklepa organizacije narodnih železničarjev, ki je v

stalnem porastu. Vzajemno in bratsko so korakali tako po mariborskih ulicah najvišji predstavniki naše prometne službe z najnižjimi progovnimi delavci ter manifestirali s tem najlepše duh solidarnosti, ki vlada v vrstah organizacije.

Po obhodu po mestu so se manifestanti podali v gostoljubne prostore mariborskega Narodnega doma in v hipu zasedli vso prostorno dvorano in stranske prostore do poslednjega kotička. Točno ob pol 10. uri je, obdan od predstavnikov vseh oblastnih organizacijskih odborov in članov osrednjega vodstva, simpatični in med našimi železničarji priljubljeni poslevoječ predsednik g. Laza Djordjevič otvoril

XIII. redni kongres

Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev. Po kratkih pozdravnih besedah je predlagal prečitati pozdravne brzojavke Nj. Veličanstvu kralju, ki je bila z velikim navdušenjem sprejeta.

Po viharjem odobravanju je prečital generalni tajnik Baklić pozdravne brzojavke predsedniku vlade g. generalu Petru Živkoviču, ministru za promet dr. Lazi Radivojeviču in bivšemu predsedniku osrednjega odbora udruženja g. generalnemu direktorju Dimitriju Šrepolviču.

Po sprejetih brzojvkah je pozdravil zastopnika vlade in odsotnega bana okrožnega inspektorja dr. Schaubacha, komandanta mesta generala Pavloviča, polkovnika Putnikoviča, srezkega načelnika dr. Ipavica, zastopnika Narodne Odbrane prof. Kendo in zastopnika mariborske občine direktorja Köchlerja, ter končno tudi novinarje.

V predsedniškem poročilu je ugotovil, da šteje organizacija danes od vseh 85.000 železničarjev v državni službi sedaj okoli 30.000 članov ter da je danes gotovo ena najbolj solidnih in izgrajenih stanovskih organizacij s strogo nacionalnim in državotvornim programom. Organizacija je morala v 11letnem delu prebroditi mnogo težav, ohranila pa je duha vzajemnosti in bratske ljubezni v vseh še tako kritičnih trenutkih in ostala visoko nad strankami tudi v dobi najhujših političnih borb. Osnovno načelo ji je državna in narodna misel ter podpira danes z vso silo delo in napore kraljevske vlade za napredek in razvoj Jugoslavije. Nacionalni železničarji so rešili vprašanje jugoslovanskega narodnega edinstva že pred 11 leti, ko so se znašli trije bratje iste krvi, a treh imen pri delu za dobro države, in so ostali zvesti vzajemnemu in bratskemu delu ter medsebojnemu spoznavanju ves čas svojega obstoja. Jugoslovanski železničarji so bili in ostanejo poborniki jugoslovanske misli ter stoje kot en mož za svojim kraljem.

Med govorom predsednika Djordjeviča so zborovalci burno aplavdirali vsakemu stavku njegovih izjavanj o jugoslovanskem značaju organizacije ter navdušeno pozdravili

zastopnika odsotnega bana dr. Marušiča,

ki je izrazil svoje veselje nad tem, da so se zbrali topot narodni železničarji v našem Mariboru, za katerega ohr-

nitev so doprinesli baš železničarji naš vse velike žrtve. Zato tudi ne gledamo danes v železničarjih samo naše vrie prometnike, temveč tudi izborne in dragocene pionirje narodne in državne misli ter najboljše čuvarje naše severne meje.

V imenu Narodne Odbrane je pozdravil kongres prof. Kenda, za njim pa je govoril v imenu ministra Radivojeviča in ljubljanske direktorje inž. Klodič, ki je izrekel polno priznanje za plodonosno delo udruženja v prid članov in države. Za ljubljanski oblastni odbor organizacije narodnih železničarjev je govoril njihov predsednik g. Rot, ki se je poseben zahvalil Mariborčanom za vzorno organizacijo kongresa ter še prav posebej naglasil zasluge za ta uspeh, ki si jih je pridobil s svojim velikodušnim in požrtvovalnim delom predsednik mariborskega društva g. Tumpej. S pristrčni mi besedami je opisal razvoj mariborskega društva narodnih železničarjev, ki ga je ustanovilo pred 13 leti nekaj pravih nacionalistov in velikih idealistov. Takrat jih je bila le peščica v primeri z ostalimi železničarji. Kljub temu pa je pokazala ta peščica ne samo odpornost temveč tudi silno ofenzivnost ter uspela, da šteje

danes mariborsko društvo nad 1400 članov

in da predstavlja eno najmočnejših in najbolj vzorno discipliniranih narodnih organizacij v Mariboru.

Za g. Rotarjem je pozdravil zborovalce v imenu Srbijancev g. Kolenovič, ki je podčrtal potrebo vzajemnega dela med narodnimi železničarji, ki so vedno pripravljeni žrtvovati vse za kralja, državo in narod. Nič manj oduševljeno ni bil sprejet pozdrav delegata zagrebskega oblastnega odbora g. Balkasa, ki je izrekel željo, da bi mariborski kongres še bolj poglobil bratske odnose med narodnimi železničarji in dosegel najboljše uspehe. Svoj pozdravni govor je zaključil z vzklikom: »Naj živi VI. armija naše vojske, na katero more računati kralj Aleksander prav tako sleherni hip, kakor na ostalih pet armij redne vojske!«

Imenu sarajevskega oblastnega odbora je nazdravil zborovalcem g. Gospodnetič, ki se mu je odzval s pozivom, naj bodo

narodni železničarji tudi vedno prvi nacionalno-kulturni delavci

subotički delegat g. Krstič. S silnim oduševljenjem je bil sprejet govor zastopnika naših vrlih brodarjev dr. Lekića, ki je zagotovil, da so naši brodarji prav tako verni čuvarji našega modrega Jadrana, kakor so naši železničarji čuvarji najbolj ogroženih državnih meja. Končno je povabil kongres, naj si izbere za sedež prihodnjega zborovanja železničarjev in brodarjev Split, kjer je sedež prav tako ogorčene in silne borbe, kakor se bje na naši severni meji.

Kot zaključni govornik je nastopil domačin, predsednik mariborske organizacije narodnih železničarjev, g. Tumpej, ki je s kratkimi in klenimi besedami pozdravil zborovalce ter jih seznanil s položajem narodnih železničarjev v Mariboru. Vsaka njegova beseda je izzvala burjo pritrdjevanja in ogorčenih vzkli-

